

Krejčová, Elena

V

In: Krejčová, Elena. *Česko-bulharský právníký slovník*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 169-190

ISBN 978-80-210-7086-8; ISBN 978-80-210-7089-9 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131058>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

V

- vada** недостатък, дефект: **neodstranitelná** ~ неотстраним дефект;
podstatná ~ важен, съществен недостатък; **tělesná** ~ физически
недостатък, недъг; ~ **výrobku** дефект на продукт
- vadný** дефектен, повреден: ~ **é zboží** дефектна, повредна стока
- válečný** военен: ~ **zpravodaj/korespondent** военен кореспондент;
~ **stav** военно положение; ~ **zajatec** военнопленник; ~ **zločin** военно
престъпление
- válka** война: **občanská** ~ гражданска война; **vyhlásit ~u** обявя война
- valná hromada** общо събрание
- valorizace** валоризация, преизчисляване: ~ **důchodů** преизчисляване
на пенсиите
- valuta** валута
- valutový** валутен
- vandal** вандал
- vandalismus** вандализъм
- vandalství** вандалска постъпка, вандалщина
- varování** предупреждение
- varovat** предупреждавам, предупрежда
- varovný** предупредителен, предупреждаващ; ~ **signál** предупредителен
сигнал
- vázat** обвързвам; свързвам: **být vázán slibem** обвързан съм с обещание;
být vázán ústavou a zákony обвързан съм чрез конституцията
и законите
- vazba** арест: **být ve ~ě** арестуван съм, под арест съм, в арест съм; **držet
ve ~ě na základě zatykače** арестуван съм в основа на заповед за
арестуване; **důvody ~y** причина за арест; **propustit z ~y** освободя от
арест; **předběžná** ~ предварителен арест; **trvání ~y** продължителност
на арест; **vzít do ~y** поставя под арест

vazební който се отнася до арест: ~ **důvod** причина за арест; ~ **věznice** затвор с арест

vdaná омъжена

vdát se омъжа се

vdova вдовица

vdovec вдовец

vdovský вдовишки: ~ **důchod** вдовишка пенсия

věc вещь, предмет, факт, нещо, дело: **dát ~ do zástavy** заложа нещо;

mluvit k ~i говоря по същество; **nemovitá** ~ недвижим имот;

poškození cizí ~i нанасяне на щети на чуждо имущество;

projednání ~i разглеждане на проблем/дело; **předložit ~ k rozhodnutí**

поставя/представя дело/нещо за разрешаване; **přisvojení si cizí ~i**

присвояване на чужда вещь; **trestní řízení ve ~i** наказателно

производство по дело; **Věc: (v dopise)** относно; ~ **doličná** вещественно

доказателство; **vlastník ~i** собственик на предмет; **vrátit ~**

k došetření върна делото за допълнително разследване; **zcizení ~i**

присвояване на вещь, предмет; **zničení ~i** унищожаване на вещь,

предмет, **rozhodnutí ve ~i samé** решение по същество

věcný 1. конкретен, обективен, делови: ~ **é návrhy** предложения по

същество; ~ **rozhovor** делови разговор; 2. веществен, материален:

~ **důkaz** вещественно доказателство; **zajištění ~ých důkazů** задържане

на вещественни доказателства 3. вещен ~ **é břemeno** вещна тежест;

~ **é právo** вещно право (лат. jus in rem)

vedení ръководство, ръководене: ~ **podniku** ръководство, управление

на предприятие; ~ **soudního řízení** водене на съдебен процес, дело;

~ **úctu** водене на сметка; ~ **vyšetřování** водене на разследване

vědomě съзнателно, преднамерено: ~ **uvádět nepravdivé údaje**

съзнателно посочвам неверни данни

vědomí съзнание, чувство: **brát na ~** вземам предвид, осъзнавам,

забелязвам; **dát na ~** уведомя; ~ **odpovědnosti** чувство, съзнание за

отговорност

vědomý съзнателен: **jsem si vědom toho, že ...** осъзнавам, че

vedoucí главен, ръководен: ~ **pracovník** ръководен служител

- vedoucí** ръководител, началник: ~ **katedry** ръководител на катедра, завеждащ катедра; ~ **oddělení** ръководител на отдел; ~ **organizační složky** ръководител на организационен сектор, отдел; ~ **stavby** ръководител, отговорник на строеж
- věk** възраст: **dosáhnout ~u padesáti let** навърша петдесетгодишна възраст; **produktivní** ~ продуктивна възраст; **v pokročilém ~u** в напреднала възраст; ~ **pro uzavření manželství** възраст за сключване на брак; ~ **stanovený zákonem** възраст, определена от закона; **průměrný ~ obyvatelstva** средна възраст на населението; **krize středního ~u** криза на средната възраст; **minimální ~ kandidáta** възрастов ценз, минимална възраст за кандидат
- věkový** възрастов: ~ **á hranice** възрастова граница; ~ **rozdíl** разлика във възрастта
- velezrada** държавна измяна, предателство (отнася се само за президента на Чешката република)
- velezrádce** държавен изменник, национален предател (отнася се само за президента на Чешката република)
- velvyslanec** посланик: **mimořádný a zplnomocněný ~ České republiky** извънреден и пълномощен посланик на Чешката република
- velvyslanectví** посолство
- věnovat** подарявам, посвещавам, отделям: ~ **čas svým dětem** отделям време на децата си, ~ **na památku** подаря за спомен
- věnovat se** занимавам се, заемам се: **případu se bude věnovat soud** със случая ще се заеме съдът
- verdikt** присъда: **soudní** ~ съдебна присъда, решение на съда
- verifikace** проверка, верификация: ~ **elektronického podpisu** верификация на електронен подпис; ~ **listiny** верифициране, установяване на достоверността/истинността на документ
- verifikovat** проверявам, верифицирам, удостоверявам: ~ **listinu** верифицирам, удостоверявам истинността на документ
- věrnost** вярност, преданост: **porušovat manželskou** ~ нарушавам съпружеска вярност; **přisahat** ~ кълна се, заклевам се във вярност

věrohodnost достоверност, истинност: ~ **důkazu** достоверност на доказателства

věrohodný достоверен, истиннен, сигурен: ~**á svědecká výpověď** достоверно, сигурно, убедително свидетелско показание

verze версия

veřejně публично, обществено: **projednávat věc** ~ обсъждам нещо публично; ~ **prospěšné práce** обществено полезен труд

veřejnost общественост: **proces s vyloučením** ~i процес, дело при закрити врати; **působit na širokou** ~ въздействам на широка общественост

veřejný обществен, публичен: ~**é jednání soudu** публично съдебно заседание; **průzkum** ~**ého mínění** проучване на общественото мнение; ~**á dražba** публичен търг, публична разпродажба, аукцион; ~**á soutěž** открит конкурс; ~**é hlasování** публично гласуване; ~**é líčení** публично съдебно заседание; ~**é zájmy** обществени интереси; ~ **pořádek** обществен ред

věřitel кредитор

vést 1. вода: ~ **evidenci trestných činů** вода отчет на престъпни деяния; ~ **jednání** вода преговори; дело; ~ **protokol** вода протокол; ~ **trestní řízení** вода наказателно дело; ~ **výslech** вода разпит; ~ **vyšetřování** вода разследване; 2. ръководя: ~ **podnik** ръководя, оглавявам предприятие

veto вето: **právo** ~a право на вето; **vyslovit** ~ наложа вето

vetovat налагам вето: ~ **zákon** налагам вето върху закон

většina мнозинство, болшинство: **dvoutřetinová** ~ квалифицирано мнозинство; **nadpoloviční** ~ обикновено мнозинство; **zvolit** ~ou **hlasů** избира с болшинство от гласове

většinový който се отнася до мнозинство, до болшинство, мажоритарен: ~ **volební systém** мажоритна изборна система

vězeň затворник: **držet** ~**ě ve vězení** държа затворник в затвор; **uprchlý** ~ избягал затворник

vězení затвор: **byl odsouzen k třem letům** ~ беше осъден на три години затвор/лишаване от свобода; **propustit z** ~ пусна, освободя от

затвора; **být ve** ~ в затвора съм, лежа в затвора; **domáci** ~ домашен арест; **doživotní** ~ доживотен затвор; **odpykávat si trest ve** ~ излеждавам, изтърпявам наказание в затвора; **utéci z** ~ избягам от затвор; **zavřít do** ~ затворя в затвор

vězeňský затворнически: ~ **á cela** затворническа килия; ~ **á vzpoura** затворническо въстание, бунт; ~ **dozorce** затворнически надзирател

věznice затвор: **vazební** ~ затвор с арест; ~ **pro mladistvé** затвор за непълнолетни, поправителен дом; ~ **s dohledem** затворническо общежитие от открит тип с лек режим; ~ **s dozorem** затворническо общежитие от открит тип с общ режим; ~ **s ostrahou** затвор или затворническо общежитие от закрит тип със строг режим; ~ **se zvýšenou ostrahou** затвор или затворническо общежитие от закрит тип със засилено строг режим

vězňit затворя, държа в затвор

viceprezident вицепрезидент

vidimace нотариална заверка

vina вина, провинение: **brát na sebe ~u** поемам вината (върху себе си); **dávat za ~u někomu** обвинявам някого; **dokázat ~u obžalovanému** докажа вина на обвиняемия; **klást za ~u** обвинявам, вменявам вина; **mít ~u na něčem** имам вина за нещо; **popírat ~u** отричам вина; **přiznat svoji ~u** призная вината си; **svalit ~u** стоваря вина; ~ **byla na obou stranách** и двете страни бяха виновни; ~ **nebyla prokázána** вина не беше потвърдена; **zprostit ~u** оневиня

viník виновник: ~ **ci jsou potrestáni** виновниците са наказани

vinit виня, обвинявам: ~ **ze způsobení dopravní nehody** обвинявам в причиняване на ПТП (пътнотранспортно произшествие), на катастрофа

vinný виновен: **uznání obžalovaného ~m** признаване на обвиняемия за виновен

vízum виза: **krátkodobé** ~ краткосрочна виза; **odmítnout vydat** ~ откажа да издам виза; **pracovní** ~ работна виза; **studijní** ~ учебна виза; **tranzitní** ~ транзитна виза; **turistické** ~ туристическа виза; **vstupní** ~ входна виза; **výjezdní** ~ изходна виза

- vkład** влог, депозит: **akcionářský** ~ акционерски влог; **neterminovaný** ~ безсрочен влог; **pojištění** ~ů застраховка на влоговете; **splacený** ~ изплатен влог; **termínovaný** ~ срочен влог; **úvěrové** ~у кредитни влогове; ~ **na jméno** поименен влог
- vkładat** слагам, внасям, влагам; инвестирам: ~ **úspory do banky** влагам спестявания в банка
- vkładatel** вложител, депозитор
- vkładní** влогов, депозитен: **uložit peníze na** ~ **knížku** внесе пари на влогова, спестовна книжка; ~ **knížka na jméno** поименна влогова/спестовна книжка
- vláda** правителство: **členové** ~у членове на правителство; **předseda** ~у министър-председател, премиер; **sestavit** ~у съставя правителство; **ujmout se** ~у поема управлението; ~ **České republiky** правителство на Чешка република
- vládni** правителствен: ~ **koalice** правителствена коалиция
- vlajka** знаме; флаг: **státní** ~ национален флаг; **vztyčit** ~у вдигна флаг, знаме
- vlast** родина, отечество
- vlastenectví** родолюбие, патриотизъм
- vlastizrada** държавна измяна, предателство към родината
- vlastizrádce** изменник, предател на родината
- vlastní** собствен: ~ **matka** собствена, родна майка; ~ **náklady** собствени разходи
- vlastnický** собственически: ~**é právo** собственическо право; ~**é vztahy** собственически отношения; ~ **podíl** собственически дял
- vlastnictví** собственост, притежание: **družstevní** ~ кооперативна собственост; **mít majetek v osobním** ~ собственик съм, притежавам имуществото; **nabytí** ~ **k nemovité věci** получаване право на собственост на недвижим имот; **podílové** ~ дялова собственост; **pozemkové** ~ поземлена собственост; **soukromé** ~ частна собственост; **státní** ~ държавна собственост
- vlastník** собственик, притежател: ~ **cenných papírů** собственик на ценни книжа; **soukromý** ~ частен собственик

- vlastnit** притежавам, владя: **neoprávněně** ~ **zbraň** незаконно притежавам оръжие; ~ **majetek** притежавам имущество
- vlastnoručně** собственооръчно: ~ **podepsaná listina** собственооръчно подписан документ
- vloupání** влизане с взлом, кражба с взлом, взлом: **neúspěšné** ~ неуспешно влизане с взлом; **pachatel** ~ извършител на взлом; ~ **do bytu** взлом в апартамент
- vloupat se** вляза, проникна с взлом
- vložit** сложа, внесе, вложа: ~ **kapitál do firmy** вложа, инвестирам капитал във фирма; ~ **peníze na účet** вложа пари на сметка
- vměšování** намеса: ~ **se do cizích záležitostí** намеса в чужди работи
- vměšovat se** намесвам се
- vniknout** проникна, вляза: **násilně** ~ **do bytu** насилствено проникна в апартамент
- vniknutí** проникване: **neoprávněně** ~ **do bytu** неправомерно проникване в апартамент
- vodotisk** воден знак, воден печат
- voják** войник, военен: **profesionální** ~ професионален военен; ~ **z povolání** военен по професия; ~ **základní služby** срочнослужещ военен, войник на редовна военна служба
- vojenský** военен: ~ **á jednotka** военна част, военно поделение; ~ **á knížka** военна книжка; ~ **pozorovatel** военен наблюдател
- volba** избор: **svobodná** ~ **partnera** свободен избор на партньор; ~ **členů představenstva** избор на членове на управителен съвет; ~ **státního občanství** избор на поданство, гражданство
- volby** избори: **nepřímé** ~ непреки избори, **předčasné** ~ предсрочни избори; **přímé** ~ преки избори; **řádné** ~ редовни избори, **vyhlásit** ~ обявя, насроча избори; **zvítězit ve** ~ **ách** спечеля на изборите
- volební** избирателен: ~ **právo** избирателно право; ~ **komise** избирателна/изборна комисия; ~ **lístek** избирателна бюлетина; ~ **období** мандат; ~ **odvod** избирателен район; ~ **okrsek** избирателен район; ~ **seznam** избирателен списък, ~ **system** избирателна система, **většinový** ~ **system** мажоритарна избирателна система, **poměrný** ~

systém пропорционална избирателна система, **smíšený** ~ **systém**
смесена избирателна система

volič избирател: **seznamy oprávněných** ~ **ů** списък на гласоподавателите;
zaregistrovaný ~ регистриран избирател

volit избирам: ~ **poslance** избирам народни представители, депутати

volno свободно време: **den pracovního** ~ **a** неработен ден; **placené**
pracovní ~ платен отпуск

vozidlo превозно средство, автомобил: **motorové** ~ моторно превозно
средство; **nesprávně zaparkované** ~ неправилно паркирано провозно
средство; **protijedoucí** ~ насрещно провозно средство; **technická**
způsobilost ~ **a** техническа годност на превозното средство;
~ **zdravotní záchranné služby** линейка

vrácení връщане: ~ **majetku původním majitelům** връщане на
имууществото на първоначалните собственици; ~ **věci soudu prvního**
stupně връщане на делото на съда от първа инстанция; ~ **žaloby**
връщане на иска

vrah убиец: **nájemný** ~ наемен убиец, **sériový** ~ сериен убиец

vražda убийство: **brutální** ~ жестоко, зверско убийство; **loupežná** ~
убийство с цел обир, грабеж; **nájemná** ~ наемно убийство;

obžalovat z ~ **u** обвиня в убийство; **prokázaná** ~ доказано убийство;

spáchat ~ **u** извърша убийство; **úkladná** ~ предумишлено убийство;

~ **na objednávku** убийство на поръчка, поръчково убийство;

~ **spáchaná ve stavu nepřičetnosti** убийство, извършено в състояние
на невменяемост; ~ **za polehčujících okolností** убийство при

смекчаващи вината обстоятелства; ~ **za přitěžujících okolností**

убийство при утежняващи вината обстоятелства; ~ **ze žárlivosti**

убийство от ревност

vraždit убивам, избивам

vražedkyně убийца

vražedný убийствен, свързан с убийство, смъртоносен, престъпен:

~ **atentát** убийствен атентат; ~ **á zbraň** смъртоносно оръжие; ~ **úmysl**
намерение за убийство, престъпно намерение

vrubopis дебитно известие, дебит нота

- vstoupit** вляза: ~ **do manželství** встъпя в брак, сключа брак; ~ **v platnost** вляза в сила
- vstup** влизане, встъпване; ~ **cizího státního příslušníka na území České republiky** влизане на чужд гражданин на територията на Чешката република; ~ **do Evropské unie** влизане в Европейския съюз; ~ **na trh** навлизане на пазара; ~ **smlouvy v platnost** влизане на договор в сила; ~ **vojsk** влизане, навлизане на войска
- vsuvka** вметка, бележка, вметната дума
- vůle** воля: **poslední** ~ завещание; **projev** ~ израз на воля; **proti ~ obviněného** срещу волята на обвиняемия; **vykonavatel poslední** ~ изпълнител на завещание
- výběr** 1. избор, подбор, асортимент: **velký ~ zboží** богат избор на стоки; ~ **kandidáta do funkce soudce** избор на кандидат в длъжност на съдия 2. теглене (на пари): ~ **hotovosti z účtu** изтегляне на пари в брой от сметка; ~ **peněz z bankomatu** теглене на пари от банкомат; ~ **vkladu** изтегляне на влог
- vybírat** 1. избирам: ~ **svého zástupce** избирам свой заместник 2. тегля, вземам; събирам: ~ **daně** събирам данъци; ~ **peníze z účtu** тегля пари от сметка; ~ **pokutu** събирам глоба; ~ **poplatky** събирам такса, налог
- výbor** комитет, съвет: **organizační** ~ организационен комитет; **ústřední** ~ централен комитет; **výkonný** ~ изпълнителен комитет
- vyčíslení** изчисление: ~ **škod** изчисление на щети
- vyčíslit** изчисля: ~ **výši zisku a ztrát** изчисля размера на печалбите и загубите
- vyčlenit** отделя: ~ **peněžní prostředky z rozpočtu** отделя финансови средства от бюджет
- výdaj** разход, разходи: **běžné ~e** текущи разходи; **finanční ~e** финансови разходи; **mimořádné ~e** извънредни разходи; **uhradit ~e** платя, заплатя разходи; ~ **e z rodinného rozpočtu** разходи от семейния бюджет
- vydání** 1. издание: **nejnovější** ~ **zákona** най-ново издание на закон; **první** ~ **bible** първо издание на библията 2. издаване, изготвяне ~ **akcií**

- издаване на акции; ~ **nařízení** издаване на постановление;
 ~ **občanského průkazu** издаване на лична карта; ~ **potvrzení**
 издаване на потвърждение; ~ **rozkazu** издаване на заповед,
 нареждане 3. предаване: **dobrovolné** ~ **hledané věci** доброволно
 предаване на търсена вещ; ~ **osoby do ciziny k trestnímu stíhání**
 предаване на лице в чужбина за наказателно преследване
vydat издам: ~ **cenné papíry** издам ценни книжа; ~ **nařízení** издам
 постановление; ~ **pachatele** предам извършителя; ~ **usnesení** издам
 решение, постановление; ~ **vízum** издам виза; ~ **zatykač** издам
 заповед за арестуване
vydávát se представям се: ~ **za jinou osobu** представям се за друго лице
vydědění лишаване от наследство
vydědit лиша от наследство
výdělavat печеля, заработвам, изкарвам (пари)
výdělek печалба: **maximální** ~ максимална печалба; **čistý měsíční** ~
 чиста месечна печалба; **měsíční hrubý** ~ месечна брутна печалба;
průměrný ~ средна печалба; **ušlý** ~ пропусната печалба; **vedlejší** ~
 странична, допълнителна печалба
vyděrač изнудвач
vyděračský изнудвачески: ~ **á činnost** изнудваческа дейност
vyděračství изнудване
vydírání изнудване, рекет, шантаж: **dopustit se** ~ извърша изнудване;
trestný čin ~ престъпно деяние изнудване
vydírat изнудвам, рекетирам
vydražit купя на търг; продам на търг
vydražitel лице, спечелило търг
vyhlásit съобщя, издам, обявя, оповестя: ~ **celostátní pátrání** обявя
 национално издирване; ~ **stávku** обявя стачка; ~ **vítěze konkurzu**
 обявя победител в конкурс
vyhlášení обявяване, съобщаване, оповестяване: ~ **konkurzu** обявяване
 на конкурс; обявяване на банкрут; ~ **rozsudku** обявяване на
 присъда; ~ **soudního rozhodnutí** обявяване на съдебно решение;

~ **války** обявяване на война; ~ **výsledků konkurzu** оповестяване на резултатите от конкурс

vyhláška обява; наредба: **na základě ~у** във основа на наредба;

~ **Ministerstva spravedlnosti** наредба на министерството на правосъдието

výhoda изгода, полза, предимство: **sociální ~у** социални изгоди, предимства

vyhodnocení преценка, оценка, оценяване: ~ **podmínek** оценяване на условия

vyhodnotit оценя, преценя: ~ **důkazy** преценя доказателства

vyhostit екстрадирам: ~ **cizince z území Evropské unie** екстрадирам чужденец от територията на Европейски съюз

vyhoštění екстрадиране

vyhotovení 1. изготвяне: ~ **smlouvy** изготвяне на договор; ~ **dokladů** изготвяне, издаване на документи 2. екземпляр: **smouva je ve dvou ~ích** договорът е в два екземпляра

vyhotovit изготвя, приготвя: ~ **fakturu** изготвя фактура

vyhovět задоволя, удовлетворя, изпълня: ~ **žádosti** удовлетворя молба

výhrada възражение: **mít ~у** имам възражения

vyhradit запазя: **veškerá práva jsou vyhrazena** всички права са запазени; ~ **si právo** запазя си право

vyhrazený запазен, резервиран, определен

vyhrožování заплашване

vyhrožovat заплашвам

výhrůžka заплаха: **donucovat ~ou** принуждавам със заплаха

výhrůžný заплашителен, сплашващ: ~ **dopis** заплашително писмо

vyhýbat se избягвам: ~ **plnění povinností** избягам изпълняване на задължения; ~ **výkonu trestu** избягам излежаване на присъда;

~ **zaplacení pokuty** избягвам плащане на глоба; ~ **řízení před soudem**

избягам съдебен процес; ~ **výpovědi** избягвам да дам свидетелски показания

výchova възпитание, отглеждане: **střídavá** ~ редуване на родителска грижа след развод; **svěření dítěte do** ~у поверяване на дете на попечител

výchovávat възпитавам, отглеждам

výchovný възпитателен; ~ **é prostředky** възпитателни средства;

~ **é zařízení** възпитателна институция; ~ **vliv** възпитателно влияние

vyjádření мнение, преценка, становище: **dát k** ~ дам за преценка; **dát** ~ дам преценка, становище за нещо; **odborné** ~ екпертиза, експертна оценка, специализирано мнение; ~ **třetích osob** преценка от трети лица; ~ **účastníků soudního řízení** мнение на участниците в съдебен процес

vyjádřit изкажа, изразя: ~ **názor** изкажа, изразя мнение

vyjádřit se изразя се, изкажа се

vyjednávač парламентъор, преговарящ

vyjednávání преговори, преговаряне

vyjednávat преговарям, уговарям, договорям: ~ **podmínky smlouvy** договорям условия на договора

výjimka изключение: **s ~ou čl. 2** с изключение на чл. 2; ~ **ze zákona** изключение от закон

výkaz отчет, отчитане, доклад: **měsíční** ~ месечен отчет; **účetní** ~ счетоводен отчет; ~ **zisků a ztrát** отчет за приходи и разходи

vykázání 1. изгонване: ~ **z bytu** изгонване от апартамент 2. отчитане:

~ **nákladů** отчитане на разходи

vykázat 1. отчета, покажа: ~ **čistý zisk** отчета чиста печалба; ~ **výši ztrát** отчета размер на загуби; ~ **ztrátu** отчета загуба 2. изгоня:

~ **ze soudní síně** изгоня от съдебна зала

výklad тълкуване, обяснение: **podávat** ~ zákonů дам, направя тълкуване на закон; ~ **smlouvy** тълкуване на договор

vykládat тълкувам: ~ **pojmy trestního zákona** тълкувам понятия от наказателния кодекс

vyklidit опразня, изпразня, освободя: ~ **byt** изпразня апартамент

výkon изпълнение: **promlčení ~u trestu** изтичане на давност на

изпълнение на наказание; **úřední** ~ служебен акт, действие; ~ **funkce**

изпълнение на дължност; ~ **rozsudku** изпълнение на присъда;
 ~ **rozhodnutí** изпълнение на решение; ~ **trestu** изпълнение на
 наказание; излежаване на наказание; ~ **vojenské služby** отбиване/
 изпълнение на военна служба

vykonat изпълня: ~ **rozsudek** изпълня присъда

vykonávání извършване, изпълнение: ~ **obecně prospěšných prací**
 извършване, полагане на общественополезен труд

vykonávat изпълнявам, упражнявам: ~ **dozor** упражнявам надзор;
 ~ **funkci** изпълнявам дължност; ~ **řáděně své povinnosti** изпълнявам
 задълженията си; ~ **základní vojenskou službu** изпълнявам/отбивам
 редовна военна служба

vykonavatel изпълнител: **soudní** ~ съдебен изпълнител; ~ **poslední vůle**
 изпълнител на завещание; ~ **služby** изпълнител на услуга

výkonný изпълнителен: ~ **orgán** изпълнителен орган; ~ **ředitel**
 изпълнителен директор; ~ **výbor** изпълнителен комитет

vykrást обера, ограбя: ~ **obchod** обера, ограбя магазин; ~ **pokladnu**
 обера, ограбя каса

výkup изкупуване: ~ **pozemků** изкупуване на парцели, поземлени
 имоти

výkupné откуп: **požadovat** ~ искам, изисквам откуп

vyličení описание: ~ **skutečnosti** описание на факти; ~ **skutkové podstaty**
 описание на фактическа основа на престъпление

vyličit опиша, разкажа: ~ **okolnosti případu** опиша обстоятелствата на
 случая

výlohy разходи, разноски: **soudní** ~ съдебни разходи

vyloučení изключване: ~ **soudce pro podjatost** отвод на съдия поради
 конфликт на интереси

vyloučit изключва

vyloupit крада, обера: ~ **byt** крада/обера апартамент

vyložit 1. изложва; изтълкувам: ~ **zákon** изтълкувам закон; 2. разтоваря:
 ~ **zboží** разтоваря стока

výlučně изключително: **rozhoduje** ~ **soud** решава изключително, само
 съдът

- výlučný** изключителен, единствен: ~ **é postavení** изключителна позиция; ~ **é právo** изключително право
- vymáhání** изискване плащането на нещо, събиране: ~ **dluhu** изискване/принуждаване за плащане на дългове; ~ **pohledávek** изискване/принуждаване за плащане на вземания/дължими суми, събиране на вземания; ~ **pokuty** изискване за плащането на глоба; ~ **výživného** изискване за плащането на издръжка
- vymáhat** изисквам, събирам принуждавам; изнудвам: ~ **dluh soudní cestou** изисквам плащането на дълг по съдебен път; ~ **soudní výlohy** изисквам покриването на съдебни разходи
- výmaz** анулиране, заличаване, изтриване: ~ **odchodní společnosti z obchodního rejstříku** заличаване на търговско дружество от търговския регистър
- výměr** размер: ~ **poplatku** размер на такса
- výměra** размер: ~ **trestu** размер на наказание
- vyměřit** определя, изчисля: ~ **clo** определя мито; ~ **daň** определя данък; ~ **důchod** изчисля пенсия; ~ **pokutu** определя глоба; ~ **pozemek** измеря разцел; ~ **trest** определя наказание
- vymezit** определя, дефинирам: ~ **povinnosti** определя задължения; ~ **pravomoc** определя правомощия
- vymezit se** огранича се; разгранича се: **ministr se vymezil proti tvrzení opozice** министърът се разграничи от твърденията на опозицията
- výňatek** извадка: ~ **ze zákona** извадка от закон
- vynesení** произнасяне: ~ **odsuzujícího rozsudku** произнасяне на обвинителна присъда; ~ **rozhodnutí ve věci** произнасяне на решение по дело; ~ **rozsudku o odnětí svobody** произнасяне на присъда за лишаване на свобода
- vynést** съобщя, обявя: ~ **rozsudek** произнеса присъда
- výnos** печалба: ~ **z prodeje** печалба от продажба
- vynutit** постигна, взема, получа, изкопча: ~ **doznání** насила взема, получа признание; изкопча, изтъргна признание
- vypátrat** издиря, открива: ~ **pachatele** издиря престъпник/извършител

- výpis** извадка, препис: ~ **z bankovního účtu** препис, извлечение от банкова сметка; ~ **z evidence obyvatel** препис от регистъра на населението; ~ **z matriky** препис, извлечение от регистъра за гражданско състояние; ~ **z obchodního rejstříku firmy** удостоверение за актуално състояние на фирма; ~ **z Rejstříku trestů** свидетелство за съдимост; ~ **ze soudního spisu** препис, извлечение от съдебна документация
- vyplácet** изплащам: ~ **provizi** изплащам комисион; ~ **úroky z peněžní částky** изплащам лихва от парична сума
- výplata** 1. заплата: **měsíční** ~ месечна заплата 2. изплащане, заплащане: **příkaz k ~ě** нареждане за изплащане, платежен ордер; ~ **mzdy** изплащане на заплата
- vyplatit** изплатя: ~ **dluh** изплатя дълг; ~ **peněžní částku** изплатя (парична) сума
- vyplnit** попълня: ~ **formulář** попълня формуляр/бланка; ~ **příhlášku** попълня заявление
- výpočet** изчисление, изчисляване: ~ **daně** изчисляване на данък; ~ **mzdy** изчисляване, пресмятане на заплата; ~ **odstupného** изчисляване на обезщетение; ~ **škod** изчисляване на щети
- vypočítat** изчисля: ~ **důchod** изчисля пенсия; ~ **úroky** изчисля лихва
- výpomoc** помощ, подкрепа: **jednorázová peněžítá** ~ еднократна парична помощ; ~ **v nouzi** помощ при беда, при нужда
- vypořádání** уреждане; разплащане: ~ **dědictví** уреждане на наследство; ~ **společného jmění manželů** разделяне на общото имущество на съпрузи
- vypořádat se** разплатя се: ~ **s věřiteli** уредя дълговете си с кредитори; ~ **finančně** разплатя се
- výpověď** 1. показания: **křivá** ~ лъжесвидетелство, лъжливи, неверни показания; **nepřesnost ~i** неточност на показания; **protokolovaná** ~ протоколирани показания; **svědecká** ~ свидетелски показания; **vynucená** ~ насила взети показания; ~ **obviněného** показания на обвиняем/подсъдим; ~ **poškozeného** показания на пострадал/потърпевщ; ~ **i svědků** показания на свидетели 2. уволнение,

напускане, молба за напускане, заповед за уволнение: **dát** ~ подам оставка, подам молба за напускане; **dát někomu** ~ уволня, освободя от работа, дам заповед за уволнение; **dostat** ~ уволнят ме, уволнен съм, получа заповед за уволнение 3. изгонване, освобождаване, анулиране: **soudní ~ z bytu** съдебно предупреждение за освобождаване на жилище; ~ **smlouvy** анулиране на договор

vypovědět обявя; разтрогна, анулирам: ~ **nájemníka z bytu** накарам наемател да напусне жилище, изгоня наемател от жилище; ~ **smlouvy** разтрогна, анулирам, прекратя договор

výpovědní който се отнася до разтрогване, до анулиране: ~ **lhůta** предупредителен срок, предизвестие

vypovídat давам показания: ~ **jako svědek** давам показания като свидетел; ~ **pod přísahou** давам показания под клетва; ~ **u soudu** давам показания на съд; **odmítnout** ~ отказвам да дам свидетелски показания

vyprovokovat провокирам, предизвикам: ~ **konflikt** предизвикам конфликт

vypsát обявя: ~ **konkurz** обявя конкурс; ~ **volby** обявя, насроча избори

výpůjčka зеамане, вземане на заем

výrok решение, изказване: ~ **komise** решение на комисия; ~ **soudu** съдебно решение; **neziskové organizace nesouhlasí s ~y premiéra** организациите с нестопанска цел не са съгласни с изказванията на премиера

vyrovnání уреждане, изплащане: **mimosoudní** ~ извънсъдебно уреждане на спор

vyrovnat компенсирам, покрива: ~ **dluhy** компенсирам, изплащам дългове; ~ **ztráty** компенсирам, покривам загуби

vyrovnat se платя, разплатя се: ~ **s věřiteli** платя на кредитори, разплатя се с кредитори

vrozumět уведомя, известя: ~ **svědka o datu soudního jednání** уведомя свидетеля за датата на съдебното заседание

vyřadit 1. изключва: ~ **z evidence** извадя от регистър 2. бракувам: ~ **vadné zboží** бракувам дефектни стоки

vyřídit уредя, изпълня, извърша, предам (съобщение или информация)
vyřízení изпълнение, уреждане: **kladné ~ žádosti** положителен отговор на молба

výsada привилегия, предимство: **diplomatické ~у** дипломатически привилегии

výsledovka отчет за приходите и разходите

výslech разпит: **křížový ~** кръстосан разпит; **opakovaný ~** многократен разпит; **podrobit ~u** подложа на разпит; **policejní ~** полицейски разпит; **protokol o ~u** протокол за разпит; **provést ~** проведа разпит; **předvolat k ~u** извикам на разпит; **v průběhu ~u** по време на разпита; **~ svědků** разпит на свидетели

vyslechnout разпитам: **~ jako svědka** разпитам като свидетел;
~ obžalovaného разпитам обвиняем

vyslechnutý разпитан, разпитано лице: **dříve ~á osoba** предварително разпитано лице

vyslovit изразя, искажа: **~ nedůvěru vládě** дам, гласувам недоверие на правителството; **~ souhlas** съглася се, искажа съгласие

vyslýchat разпитвам: **~ svědka pod přísahou** разпитвам свидетел под клетва

vyspělost зрелост

vyspělý развит, зрял: **~é země** развити страни

vystavení издаване, изготвяне: **~ dokladů** издаване на документи;
~ pojistky издаване на застраховка; **~ rodného listu** издаване на свидетелство, акт за раждане

vystavit издам, изготвя: **~ fakturu** издам фактура; **~ licenci** издам лиценз; **~ plnou moc** издам пълномощно; **~ potvrzení** издам потвърждение, удостоверение; **~ směnku** издам полица; **~ účet** издам сметка; **~ účtenku** издам касова бележка, фискален бон

vystěhovalec изселник, емигрант

vystěhovalecký изселнически, емигрантски

vystěhování изселване: **soudní ~** съдебно изселване; **~ na základě rozhodnutí soudu** изселване въз основа на съдебно решение

vystěhovat изселя, изнеса

vystěhovat se изселя се, емигрирам

vystoupit изляза: ~ **před soudem** изляза пред съда; ~ **s návrhem** изляза с предложение; ~ **ze společnosti** изляза от дружество, напусна дружество

výstraha предупреждение

vysvědčení свидетелство: ~ **o maturitní zkoušce** зрелостно свидетелство; ~ **o právní způsobilosti** свидетелство за правоспособност

vysvětlení пояснение, объяснение: **podání** ~ даване на пояснение, объяснение; ~ **k žalobě** пояснение на тъжба/жалба

vysvětlit изясня, обясня

vysvětlivka объяснение, объяснителна бележка

vysvětlovat изяснявам, обяснявам

výše размер: **ve ~i 200 Kč** в размер от 200 крони; ~ **nákladů** размер на разходи; ~ **penále** размер на неустойка; ~ **podílu** размер на дял, част от дял; ~ **restu** размер на наказание; ~ **znalečného / tlumočného** размер на хонорара на експерт / преводач

vyšetření 1. преглед: **podrobit se lékařskému** ~ подложа се на лекарски преглед 2. разследване: ~ **restného činu** разследване на наказуемо деяние

vyšetřit 1. разследвам: ~ **restný čin** разследвам престъпно/наказуемо деяние 2. прегледам: ~ **pacienta** прегледам пациент

vyšetřovací отнасящ се до разследване: ~ **opatření** мерки на разследването; ~ **orgány** органи на разследването; ~ **spis** документи във връзка с разследването; ~ **úkony** действия на разследването

vyšetřování разследване: **provádět** ~ провеждам разследване; **útvár** ~ отдел за разследване; **v průběhu** ~ по време на разследването, в течение на разследването; ~ **restných činů** разследване на наказуеми деяния; **zahájit** ~ започна разследване

vyšetřovat 1. проучвам, разследвам, разпитвам: **případ se vyšetřuje** казусът/случаят се разследва 2. преглеждам: ~ **pacienta** преглеждам пациент

vyšetřovatel следовател: ~ **zahajuje vyšetřování** следователят започва разследването

- výtah** извлечение, конспект, резюме: ~ **ze soudních spisů** извлечение от съдебните документи
- výtržnický** хулигански
- výtržnictví** хулиганство: **dopustit se** ~ извърша хулиганство, хулиганска проява
- výtržník** хулиган, нарушител на обществения ред
- výtržnost** хулиганска проява, постъпка: **provádět ~i** върша хулигански прояви
- vytvořit** създам, сътворя, сформирам: ~ **příznivé podmínky** създам подходящи/благоприятни условия; ~ **zvláštní fond** създам специален фонд
- vyúčtování** фактуриране, приключване, отчитане: **konečné** ~ окончателно приключване на сметки, окончателно разплащане; **provést** ~ извърша фактуриране; ~ **zálohy** фактуриране на депозит
- vyúčtovat** приключва сметки, пресметна, фактурирам, отчета: ~ **doplatek** отчета доплащане; ~ **mzdu** отчета заплата; ~ **peníze** отчета пари; ~ **služební cestu** отчета командировка
- využít** използвам, възползвам се: ~ **přednostního práva** използвам правото си на предимство; ~ **příležitost** възползвам се от случай; ~ **svého práva nevyprávět** използвам правото си да не дам свидетелски показания
- využití** използване, възползване: **účelové ~ prostředků** целево използване на финанси; ~ **dopravních prostředků** използване на транспортни средства
- využívat** използвам: ~ **přírodní zdroje** използвам естествени източници
- vyvést** изведа, изкарам: ~ **svědka ze soudní síně** изведа свидетел от съдебна зала
- vyvlastnění** отчуждаване: ~ **pozemků** отчуждаване на парцели; ~ **bez náhrady** отчуждаване без компенсация
- vyvlastnit** отчуждя: ~ **majetek** отчуждя собственост
- vyvodit** правя заключения

- vyvolat** 1. извикам: ~ **jméno svědka** извикам, съобщя име на свидетел
2. предизвикам: ~ **obavy** събудя страх, опасения; ~ **rvačku**
провокирам, предизвикам побой
- vyvolávání** 1. предизвикване: ~ **rasové nenávisti** предизвикване на
расова омраза 2. изпитване
- vývoz** износ, експорт
- vývozce** износител
- vyvozovat** правя извод, заключение: ~ **závěry** стигам до заключение
- vyvracet** опровергавам, оборвам: ~ **důkazy** оборвам доказателства;
~ **podezření** опровергавам подозрение
- vyznamenání** отличие: **udělit** ~ присъдя отличие, **vystudovat s ~ím**
завърша с отличие
- vyznamenat** отлича
- vyznání** вероизповедание: **být bez** ~ не принадлежа към никое
вероизповедание, не съм вярващ, атеист съм; **svoboda** ~ свобода на
вероизповеданието
- vyzradit** издам: ~ **statní tajemství** издам държавна тайна
- výzva** призив, апел, покана, предизвикателство: **opakovaná** ~ **policie**
повторен/многократен призив на полицията; ~ **k voličům** призив
към избиратели; **otevřené ~y v operačních programech EU** отворени
покани по оперативните програми на ЕС
- vyzvat** призова, подканя, предизвикам
- vyzvědačství** шпионаж
- vyzývat** призовавам, приканвам, предизвикам
- vyzhádání** поискване, изискване: **na** ~ в случай на поискване, изискване,
при поискване
- vyžádat** поискам, изискам: ~ **doklady k nahlédnutí/ ke kontrole** поискам
документите за проверка; ~ **písemné důkazy** изискам писмени
доказателства; ~ **si spis** поискам документацията (по делото)
- výživné** издържка: **nárok na** ~ право на издържка: **platit** ~ плащам
издържка; **výše ~ého** размер на издържка
- vyživovací** отнасящ се до издържка: ~ **povinnost** задължение за
изплащане на издържка, за издържане

- vzájemný** взаимен: ~**é plnění závazků** взаимно изпълнение на задълженията
- vzbudit** събудя, пробудя: ~ **důvěru** събудя доверие, ~ **nedůvěru** събудя, разпаля недоверие; ~ **obavy** събудя опасения, страх; ~ **podezření** събудя подозрение; ~ **pochybnost** събудя съмнение
- vzdát se** откажа се: ~ **dědictví** откажа се от наследство; ~ **nároku** откажа се от право; ~ **občanství** откажа се от поданство/гражданство; ~ **práva na odvolání** откажа се от правото на обжалване
- vzdělání** образование: **nejvyšší dosažené** ~ завършено образование; **odborné** ~ професионално образование; **středoškolské** ~ **s maturitou** средно образование с матура, зрелостен изпит; **vysokoškolské** ~ висше образование; **základní** ~ основно образование; **získat** ~ получа образование
- vzdělávací** образователен: ~ **zařízení** образователна институция
- vzetí** вземане: ~ **do evidence** регистриране, вписване в регистър; ~ **do vazby** арестуване, вземане в арест
- vzhled** външност, външен вид: ~ **pachatele** външност на престъпник
- vzít** взема: ~ **do vazby** арестувам; ~ **jako rukojmí** взема като заложник; ~ **na sebe závazek** поема задължение; ~ **si život** самоубия се, посегна на живота си; ~ **vinu na sebe** поема вината
- vznést** повдигна, отправя, изкажа: ~ **námítky** изкажа, повдигна възражение; ~ **nárok** отправя изискване; ~ **návrh** отправя предложение; ~ **odvinění** отправя обвинение, повдигна обвинение; ~ **žalobu** отправя жалба; ~ **požadavek** изкажа искания; ~ **stížnost** изкажа оплакване; ~ **žádost** отправя молба
- vznik** възникване, зараждане, създаване, основаване, поява: ~ **pracovního poměru** възникване на трудови взаимоотношения; ~ **právnícké osoby** възникване на юридическо лице; ~ **vlastnického práva** възникване на право на собственост
- vznikat** възниквам, появявам се, зараждам се
- vzor** пример, образец, модел: **podpisový** ~ подпис, спесимен
- vzpírat se** противя се, възпротивявам се: ~ **zadržetí** противя се на арестуване

vztah отношение, връзка: **citový** ~ емоционално отношение;
majetkové ~у имуществени отношения; **občanskoprávní** ~у
гражданскоправни взаимоотношения; **osobní** ~у лични отношения;
pracovněprávní ~у трудово-правни отношения; **právní** ~
юридически взаимоотношения; **vzájemný** ~ взаимоотношение;
vznik právního ~u възникване на правни отношения; **zánik**
právního ~u прекратяне на правни отношения
vztahovat se отнасям се, касаю се: ~ **na delikty** отнасям се до
правонарушения, закононарушения